

BARBELEN 'ON THE EDGE!'

De Grensmaas is een stukje buitenland in Nederland - mét barbeel!

Vliegvisspektakel langs de Grensmaas

'Een stukje buitenland in Nederland.' Zo wordt de Limburgse Grensmaas - die loopt vanaf de stuw bij Borgharen (nabij Maastricht) tot aan Roermond - vaak omschreven. De naam verradt het al: deze grensrivier scheidt een groot deel van Limburg van onze zuiderburen. Het is een prachtige omgeving om in te vertoeven. Al helemaal bij een lage waterstand, als de Grensmaas door een soort van pittoresk verscholen dal stroomt. Vincent Derks verkapt je deze maand hoe je de Grensmaasbarbelen succesvol met de vlieghengel kunt belagen.

TEKST VINCENT DERKS FOTOGRAFIE BRAM BOKKERS

Op de Grensmaas vindt geen scheepvaart plaats - die wordt omgeleid via het Julianakanaal - waardoor er ook geen vaargeul aanwezig is. De rivier kent daardoor een enorme verscheidenheid aan stroomversnellingen, ondieptes, eilandjes en diepere geulen. Dit maakt het een ideaal leefgebied voor vriend *Barbus barbus*: een populair doelwit voor veel vliegvissers.

Menigeen heeft ze wel eens gevangen tijdens een week-endje vissen in de Eifel of Ardennen. Weinig vliegvissers weten echter dat de barbeel ook prima in eigen land te vangen is; in de Grensmaas.

LAGE WATERSTAND

Hoewel er in al onze grote rivieren (Waal, IJssel, Neder-Rijn, Lek, Maas) met succes gericht op barbeel wordt gevist, is het door de diepte, stro-

ming en gigantische waterafvoer praktisch onmogelijk om daar met je vlieghengel aan de slag te gaan. De structuur van de Grensmaas is echter ideaal voor de vliegvissers op barbeel. De enige factor die daarbij wel van cruciaal belang is, is de waterstand. Het waterpeil kan er enorm verschillen. Soms bedraagt het verschil tussen hoog water (vaak in de winter) en laag water in de zomer wel 6 meter! Ik raad je daarom aan om de waterstand van Borgharen-Dorp goed in de gaten te houden. Dat kan bijvoorbeeld

via www.actuelewaterdata.nl. Staat het water bij Borgharen laag genoeg - op of beneden de 3750 cm boven NAP - dan is er in principe op de gehele Grensmaas goed op barbeel te vissen. Bij een hogere waterstand blijft er namelijk nog maar een zeer beperkt aantal stekken over waar nog te vissen is.

IN DE STROMING

Barbeel houdt van sterke stroming en stroomversnellingen. Deze stroomversnellingen hoeven helemaal niet diep te zijn. Regelmatig spotten we

Vanwege de rondvliegende loodhagel, verdient een 'rolworp' de voorkeur.

Tijdens de drift hou je de hengel hoog en daarmee zoveel mogelijk vliegenlijn uit het water.

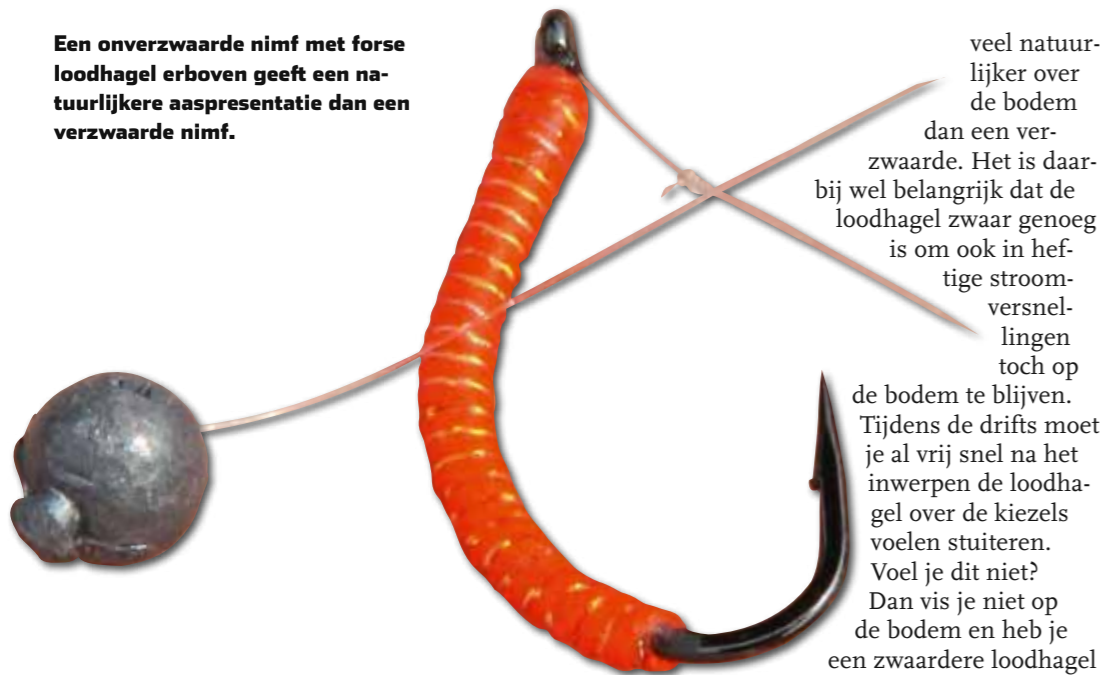

Checklist materiaal

- ✓ #6 tot #8 hengel
- ✓ Drijvende vliegenlijn
- ✓ Vliegenreel met voldoende backing
- ✓ 3 - 3,5 m lange leader met 20/00 mm tippet
- ✓ Je doos met vliegen
- ✓ Verklikkers
- ✓ Waadpak
- ✓ Landingsnet

Een onverzwaarde nimf met forse loodhagel erboven geeft een natuurlijkere aaspresentatie dan een verzwaarde nimf.

barbelen op water van nog geen 25 cm diep. Je ziet dan vaak de rugvinnen als een soort kleine vlaggetjes boven water uitsteken. Probeer dus stekken te vinden waar genoeg stroomversnellingen aanwezig zijn. Een goede hulp hierbij is natuurlijk Google Earth, waar de stroomversnellingen zich vaak als lichtgekleurd tot wit schuimend water aftekenen. Mik verder vooral op de zomermaanden, als het water meestal op zijn laagst staat en de barbeel ook het meest actief is.

LOODHAGEL

De barbeel is een echte bodemazer, dus is het heel belangrijk om ook je vlieg goed tegen de bodem aan te bieden. Vaak wordt er dan snel gedacht aan het gebruik van grote en zware tungsten nymfen. Onze ervaring leert echter dat het meestal effectiever is om een onverzwaarde nimf te gebruiken. Die brengen we dan naar beneden met een stevige loodhagel die op ongeveer 20 tot 30 cm boven de nimf is gemonteerd. Een onverzwaarde nimf 'dwarrelt'

veel natuurlijker over de bodem dan een verzwaarde. Het is daarbij wel belangrijk dat de loodhagel zwaar genoeg is om ook in heftige stroomversnellingen toch op de bodem te blijven. Tijdens de drifts moet je al vrij snel na het inwerpen de loodhagel over de kiezels voelen stuiten. Voel je dit niet? Dan vis je niet op de bodem en heb je een zwaardere loodhagel nodig. Blijf net zo lang verzwaren tot je de bodem voelt.

BEETVERKLIKKER

Om de beten te kunnen registreren, gebruiken we meestal beetverklikkers. Er zijn een hoop verschillende varianten, waarvan de meeste prima geschikt zijn voor het vliegvisseren op barbeel. Er wordt vaak gebruik gemaakt van balsa-houten verklikkers die je op de leader schuift. Dat werkt op zich prima. Zelf gebruik ik als verklikker de laatste tijd ook graag een fluorescerend stuk nylon, waarin ik om de 6

tot 8 cm een flinke knoop heb gelegd. Dit stuk nylon heeft veel minder invloed op de drift van de vlieg en monteer ik tussen de leader en vliegenlijn in. Bovendien is deze beetverklikker erg goed te zien in verschillende lichtomstandigheden.

AAN DE SLAG

Het vissen werkt als volgt: settel jezelf aan de stroomafwaartse kant van de beoogde stroomversnelling. Je werpt bij iedere worp enkele meters stroomopwaarts. Gebruik hiervoor het liefst rolworpjes. Overhandse worpen kunnen namelijk gevaarlijk zijn in verband met de loodhagel(s). Uit eigen ervaring kan ik je vertellen dat het niet prettig is om een loodhagel op volle snelheid tegen je achterhoofd te krijgen. Probeer verder niet te vaak in de verleiding te komen om ver te werpen. Daarmee verlies je de controle over de drifts die je maakt en bovendien wordt je beetregistratie dan een stuk trager en lastiger. Gooi steeds enkele meters stroomopwaarts en probeer meteen contact te zoeken met de loodhagels die over de bodem stuiten door je hengel omhoog te tillen. Je tilt als het ware zoveel mogelijk vliegenlijn uit het water.

DEELS MET DE VISPAS

De Grensmaas is voor het grootste deel ingebracht in de VISpas: langs het hele stuk vanaf de monding van de Geul in de Grensmaas bij Herbricht, tot aan Roermond mag je vissen met de VISpas. Alleen voor het stuk vanaf de stuw bij Borgharen tot aan Herbricht heb je een lidmaatschap (VISpas) van Visstandverbetering Maas nodig: www.visstandverbetering-maas.nl.

Dit voorkomt dat de drift van de vlieg door een wegslepen de vliegenlijn wordt beïnvloed – dit wordt ook wel 'drag' genoemd – zodat de nimf een veel mooiere en natuurlijkere drift maakt. Een wat langere 9'6" of 10' hengel (in aftma # 6 tot #8) is hierbij wel zo handig, omdat je de vliegenlijn dan makkelijker boven het water kunt tillen.

Vincent Derks verkiest fluorescerend nylon, met om de paar centimeter een knoopje, boven een 'normale' beetverklikker.

STROOMOPWAARTS

Probeer tijdens de gehele drift contact te houden met de loodhagel(s) die over de bodem stuiten. Wanneer je beetverklikker blijft staan, sla je aan. In 90% van de gevallen is het een waterplant of een steentje waarachter je nimf blijft haken. Maar als 10% van alle vermeende aanbeten vis oplevert, dan heb je een goede dag. Sla dus altijd even aan met een korte tik. Is het niets, dan werp je gewoon weer opnieuw in. Na iedere succesvolle drift zet je zelf een stapje of twee stroomopwaarts. Op deze manier vis je langzaam de hele stroomversnelling af zonder de vis die stroomopwaarts ligt meteen te verstoren. Het is een fantastische manier van vliegvisseren in eigen land in een prachtige omgeving. Wat wil je nog meer?

Smulders ziet ze vliegen

BONTE VERZAMELING

Wanneer je mijn columns leest, denk je vast dat ik als vliegvisser alleen maar op forel en vlagzalm vis. Nu moet ik toegeven dat de meeste visuurtjes aan deze twee vissoorten worden besteed, zeker de laatste jaren. Maar als ik eens diep nadenk – en wat oude fotoalbums erbij pak – komen er toch flink nog wat andere soorten voorbij die ik met de vlieg heb kunnen verleiden. Graag neem ik je even mee in deze bonte verzameling vissen.

Allereerst is daar uiteraard de forel. Deze in vele soorten: de regenboogforel, beekforel en beekridder, maar ook dikke steelheads in Noord-Amerika. Daarnaast heb je de 'lady of the stream'; de vlagzalm. Als geboren en getogen Zeeuw ving ik op zowel de Oosterschelde als de Westerschelde zeebaars en geep. Op de Westerschelde knalde er ook vaak een makreel op de streamer. Aan een zoet plasje in het Zeeuwse verschalkte ik ruisvoorn en blankvoorn.

Op wat Franse riviertjes noteerde ik dikke kopvoorns, een barbeel en kleine serpelingen. In Zweden ving ik in een prachtig meer een paar mooie karpertjes. Daar kwam ook snoek uit, net zoals uit de singel bij mij in de buurt. Felle baarzen doken zowel bij mij voor in het kanaal als in Zweden vol op de streamer. Op de Brielse Maas haakte ik een mooie winde en uit een Noors fjord kwamen een felgekleurde lipvis, pollak en een kabeljauwtje. Prachtig waren de sterke Spaanse harders die wel een groen vliegje lustten.

De haring van het Oostvoornse meer – ja, die zwemmen daar! – kan ik natuurlijk niet vergeten! Ook die grote bot aan een streamer op het Veerse Meer was erg verrassend. Net als dat stekelbaarsje aan een heel klein nimfje. In Vlissingen ving ik bij de sluizen wijting en steenbolk op bordeauxrode streamertjes. Tenslotte pakte een grondeltje mijn vlieg op het Veerse Meer.

Dat zijn bij elkaar toch 28 verschillende vissoorten. Toch eigenlijk wel leuk dat ik als fervent forel- en vlagzalmvisser al die verschillende vissen met de vlieg heb kunnen vangen. Als ik het lijstje zo bekijk, denk ik dat ik er toch maar eens wat vaker in eigen land op uit trek. Want ook hier is er een hoop moois aan de vlieg te vangen!

Martin Smulders

DE Vlieg

De vliegen die we voor de barbeel gebruiken zijn eigenlijk vrij eenvoudig. Belangrijkste voorwaarden zijn: een scherpe en sterke haak, zo weinig mogelijk verzwarende (de vlieg moet natuurlijk niet blijven drijven, dus een klein beetje verzwarende hoeft geen probleem te zijn) en verschillende kleuren gebruiken. Bij hoog en/of troebel water zijn felle kleuren vaak succesvol, bij laag en/of helder water zijn natuurlijkere kleuren en patronen beter. Patronen die meestal goed werken zijn grote Czech nymfs (maatje 8 tot 10), vlokreeften (maatje 10 en 12) en rode wormen (maatje 6 tot 10).

